

Nr 32.

Ankom till riksdagens kansli den 22 maj 1930 kl. 11 f. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 31 och 32 §§ i lagen den 26 november 1920 om val till riksdagen.

Till konstitutionsutskottets handläggning hava båda kamrarna hänvisat en av Kungl. Maj:t till riksdagen avlåten proposition, nr 101, däri Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade, här nedan intagna förslag till lag om ändrad lydelse av 31 och 32 §§ i lagen den 26 november 1920 (nr 796) om val till riksdagen.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till det vid propositionen fogade utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden den 31 januari 1930.

Mot den föreslagna lydelsen av 31 och 32 §§ i lagen den 26 november 1920 om val till riksdagen har utskottet intet att erinra. Med hänsyn till den ändrade tiden för hållande av ordinarie kommunalstämmor och kommunalfullmäktigsammanträden har utskottet emellertid föranlåtits att härutöver föreslå sådan ändring av 33 § i samma lag, att ledamöter och suppleanter i valnämnden skola utses å stämman eller vid fullmäktigsammanträde under tiden från och med den 16 mars till och med den 30 april. Utskottet har därjämte ansett ett förtydligande av denna paragraf böra göras på det sätt, att valnämndens ordförande skall erhålla uppgift om valet av ledamöter i nämnden.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, med förklarande att det i förevarande proposition framlagda lagförslaget icke kunnat av riksdagen i oförändrat skick antagas, måtte för sin del antaga följande

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Förslag**Förslag**

till

till

Lag om ändrad lydelse av 31 och 32 §§ i lagen den 26 november 1920 (nr 796) om val till riksdagen.¹⁾

Lag om ändrad lydelse av 31, 32 och 33 §§ i lagen den 26 november 1920 (nr 796) om val till riksdagen.¹⁾

Härigenom förordnas, att 31 och 32 §§ i lagen den 26 november 1920 och 33 §§ i lagen den 26 november

¹⁾ Senaste lydelse se 1928: 157.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

om val till riksdagen skola, 32 § i ne- 1920 om val till riksdagen skola, 32 §
dan intagna delar, erhålla följande i nedan intagna delar, erhålla följande
ändrade lydelse: ändrade lydelse:

31 §.

1. Varje kommun skall med de undantag, som här nedan i mom. 2—7 angivas, bilda ett valdistrikt.

2. Är stad delad i valkretsar för val av stadsfullmäktige, utgör sådan valkrets ett valdistrikt vid riksdagsmannaval, såvida icke jämlikt mom. 3 ytterligare delning i valdistrikt beslutes.

3. Stad eller valkrets för stadsfullmäktigval må, där så finnes lämpligt, delas i två eller flera valdistrikt.

4. Är landskommun delad i valkretsar för val av kommunalfullmäktige, utgör sådan valkrets ett valdistrikt vid riksdagsmannaval, såvida icke jämlikt mom. 6 eller 7 ytterligare delning i valdistrikt beslutes.

5. Höra delar av landskommun till olika valkretsar för riksdagsmannaval eller landstingsmannaval, bildar varje del ett valdistrikt för riksdagsmannaval, där ej jämlikt mom. 6 eller 7 ytterligare delning i valdistrikt beslutes.

6. Landskommun, valkrets för kommunalfullmäktigval eller sådan del av kommun, som i mom. 5 sägs, skall, där antalet invånare i sådan kommun, valkrets eller del av kommun överstiger 3,000, indelas i två eller flera valdistrikt med högst 3,000 invånare; dock att på framställning av kommunalstämma Konungens befallningshavande må härifrån medgiva undantag, där särskilda förhållanden inom kommunen anses göra sådan indelning obehöfvlig eller olämplig.

7. Om landskommun, valkrets för kommunalfullmäktigval eller sådan del av kommun, som i mom. 5 sägs, till följd av samfärdsförhållanden eller andra orsaker finnes icke lämpligen böra utgöra ett enda valdistrikt, må sådan kommun, valkrets eller del av kommun delas i två eller flera valdistrikt.

32 §.

1. Förslag om indelning i valdistrikt, som i 31 § 3 och 7 mom. sägs, må väckas genom framställning hos Konungens befallningshavande av den, som är boende och vid riksdagsmannaval röstberättigad inom den kommun eller del av kommun, om vars delning i valdistrikt är fråga. Ej må framställning bifallas med mindre yttrande inhämtats från kommunalstämma eller i stad magistrat och stadsfullmäktige. Skall kommun på landet delas, må delar av samma by eller hemman ej utan synnerliga skäl förläggas till olika valdistrikt.

Utan föregående framställning vare Konungens befallningshavande berättigad och i fall, varom stadgas i 31 § 6 mom., pliktig att om indelning i valdistrikt eller ändring i redan skedd indelning förordna, sedan på landet kommunalstämma och i stad stadsfullmäktige beretts tillfälle att i ärendet avgiva yttrande. Om ändring i distriktsindelning vare Konungens befallningshavande pliktig att i den ordning nyss sagts förordna även för det fall, att så erfordras, då kommun, efter att tidigare hava indelats i valdistrikt

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

för riksdagsmannaval, delas i valkretsar för val av kommunalfullmäktige eller stadsfullmäktige.

Beslut angående — — — skall angivas.

2. Över beslut — — — om kommunalstyrelse.

33 §.

För varje valdistrikt å landet skall finnas en valnämnd av fem inom distriktet boende personer. Ordförande i denna nämnd jämte suppleant för honom förordnar Konungens befallningshavande årligen före februari månads utgång. De fyra ledamöterna jämte två suppleanter väljas varje år å ordinarie kommunalstämma under tiden från och med den 16 mars till och med den 30 april eller, i kommun, där fullmäktige finnas, å fullmäktiges ordinarie sammanträde under samma tid. Det åligger i förra fallet kommunalstämmans och i senare fallet kommunalfullmäktiges ordförande att ofördröjligen om valet underrätta valnämndens ordförande samt utan lösen låta tillstålla en var av de valda ledamöterna och suppleanterna i valnämnden ett utdrag av stämmoprotokollet, i vad dem rör. Om de personers namn och bostad, som blivit till ordförande och suppleant för honom utsedda, låter Konungens befallningshavande i länskungörelserna meddela underrättelse.

Denna lag skall träda i kraft den
15 maj 1930.

Denna lag skall träda i kraft den
20 juni 1930.

Stockholm den 22 maj 1930.

På konstitutionsutskottets vägnar:

C. A. REUTERSKIÖLD.

Närvarande: Herrar *Reuterskiöld, Sävström, Strömberg, David Bergström, Thulin, Stendahl, G. W. Hansson, Hellberg, Sundberg, Larsén, greve Lagerbjelke, Jansson i Edsbäcken, Persson i Trången, Hallén, Laurén, Karlsson i Vadstena, Lindmark, Fast, Alströmer och Wallerius.*